

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΠΕΜΠΤΗ 6 ΙΟΥΝΙΟΥ 2024
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Ενδεικτικές απαντήσεις

A1. Μετάφραση

Όταν ήταν ύπατοι ο Μάρκος Τύλλιος Κικέρωνας και ο Γάιος Αντώνιος, ο Λεύκιος Σέργιος Κατιλίνας, ένας άντρας από πολύ αριστοκρατική γενιά αλλά με χαρακτήρα πολύ διεστραμμένο, συνωμότησε εναντίον της πολιτείας. Τον ακολούθησαν μερικοί επιφανείς αλλά αχρείοι άντρες. Ο Κατιλίνας εκδιώχθηκε από τη Ρώμη από τον Κικέρωνα. Οι σύντροφοί του πιάστηκαν και στραγγαλίστηκαν στην φυλακή.

Ενεργώντας κάτω από την επιρροή αυτών πολλοί, όχι μόνο αχρείοι αλλά και άπειροι, αν τον είχα τιμωρήσει, θα έλεγαν πως αυτό έγινε σκληρά και τυραννικά. Τώρα (όμως) καταλαβαίνω πως αν αυτός φτάσει στο στρατόπεδο του Μανλίου, όπου κατευθύνεται, δεν θα υπάρξει κανείς τόσο ανόητος, ώστε να μη βλέπει ότι έγινε συνωμοσία, και κανείς τόσο αχρείος, ώστε να μην το ομολογήσει.

Μονάδες 20

B1.

- 1 - β
- 2 - α
- 3 - β
- 4 - γ
- 5 - γ

Μονάδες 10

B2.

ρεαλιστής - **rem**
σοσιαλισμός - **socii**
στραγγαλίζω - **strangulati sunt**
φίρμα - **confirmaverunt**
ρήγας - **regie**

Μονάδες 10

Γ1.

nobilissima genera
clariores, clarissimi
cuiusdam
viros
urbium
carcer
spe
sententiam
multum/multo, plus, plurimum
earum
coniuratio

Μονάδες 15

Γ2α.

pervenerit - pervenire
videat - videre
fateatur - fateri

Μονάδες 6

Γ2β.

coniurem
consequuntur
expellebas
deprehendendi
aluissemus
nascituram
dic
intellectu
esse

Μονάδες 9

Δ1α.

ingenii: είναι γενική της ιδιότητας στο vir
ex urbe: είναι εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός της απομάκρυνσης στο expulsus est
eius: είναι γενική κτητική στο socii
non credendo: είναι αφαιρετική του γερουνδίου ως αφαιρετική του τρόπου στο confirmaverunt
factum esse: είναι ειδικό απαρέμφατο ως αντικείμενο στο dicerent

Μονάδες 10

Δ1β.

Δευτερεύουσα επιρρηματική αναφορική - συμπερασματική πρόταση (αποφατική).

Συντακτικά λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος στο fore.

Εκφέρεται με έγκλιση υποτακτική, όπως όλες οι συμπερασματικές προτάσεις, γιατί το αποτέλεσμα στα λατινικά θεωρείται υποκειμενική κατάσταση. Ειδικότερα με χρόνο ενεστώτα (non fateatur), γιατί, σύμφωνα με την ιδιομορφία της ακολουθίας των χρόνων, εξαρτάται από αρκτικό χρόνο (fore: ειδικό απαρέμφατο χρόνου μέλλοντα που εξαρτάται από χρόνο ενεστώτα-intellego) και αναφέρεται στο παρόν-μέλλον· υπάρχει συγχρονισμός της δευτερεύουσας με την προσδιοριζόμενη πρόταση στο μυαλό του ομιλητή (το αποτέλεσμα είναι ιδωμένο τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής του).

Μονάδες 5

Δ2α.

Antonius, alter consul, Catilinam ipsum [...] proelio victum, interfecit.

Μονάδες 7

Δ2β.

Ιδιόμορφη αφαιρετική απόλυτη ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο coniurāvit (σύγχρονο στο παρελθόν).

Cum Marcus Tullius Cicero et Gaius Antonius consules essent, ...

Μονάδες 8